

Titulació	Tipus	Curs
Llengua i Literatura Espanyoles	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Bienvenido Morros Mestres

Correu electrònic: bienvenido.morros@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica, haver adquirit les competències necessàries, ha de ser capaç de expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final. Les activitats, pràctiques i treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. La presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0). Així mateix es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professor de la assignatura, si així ho creu necessari

Objectius

"Literatura medieval espanyola" s'integra en el conjunt de la matèria Literatura Espanyola Medieval i del Segle d'Or, que forma part dels 108 crèdits de formació obligatòria del Grau de Llengua i Literatura espanyoles, i que l'estudiant cursa juntament amb altres assignatures de Llengua i literatura espanyoles. Entre els objectius formatius bàsics es pretén que l'estudiant adquireixi una sòlida i àmplia base sobre la creació literària en llengua castellana durant els segles XIII a XV. Es caracteritzaran els principals períodes, els corrents de pensament i culturals, els gèneres literaris, les escoles i autors, i les obres de major importància. També es tindrà en compte les escriptores que van gosa d'escriure i publicar els seus textos amb el seus noms reals o amb pseudònims masculins: a la nostra literatura medieval espanyola tenim el cas de Florencia Pinar, entre altres, que seguint la tradició de les trobairitz occitanes, no va tenir cap pudor per donar a conèixer el seu desig sexual, com a faria qualsevol poeta de l'època. Entre les trobairitz destaca la poeta Bieris de Romans per expressar el seu amor per una altra dona. Pel que fa a aquestes, el curs inclou una anàlisi en profunditat de cinc obres íntegres i de diversos textos fragmentaris, sobre els quals s'oferirà informació de tall històric i artístic. D'altra banda, l'estudiant exercitarà les seves competències específiques adquirides en la realització de discursos, tant orals com escrits, relacionats amb l'àmbit de la literatura espanyola valent-se dels mètodes, els conceptes i les teories literàries adquirits.

Competències

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Identificar els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatives de la literatura en llengua espanyola en el seu context historicosocial.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer les principals teories, temes i gèneres de la literatura en els diferents països de parla hispànica.

Resultats d'aprenentatge

1. Caracteritzar els fenòmens literaris tenint en compte els diferents nivells d'anàlisi.
2. Comentar textos literaris de diferents èpoques.
3. Comprendre la relació entre text i discurs.
4. Conèixer els períodes de la literatura medieval i del Segle d'Or (segles XVI-XVII) en tots els seus gèneres, corrents, tendències i autors més representatius.
5. Determinar els trets d'estil dels principals autors de la literatura medieval i dels segles d'or.
6. Fer prediccions i inferències literàries sobre el contingut d'un text.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
8. Identificar les principals característiques dels gèneres de la literatura medieval i dels segles d'or.
9. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista literari.
10. Reconèixer les diferents modalitats poètiques (lírica, narrativa, cançonier, italianitzant, etc.) i les seves formes mètriques.
11. Reconèixer les modalitats de la prosa (braquilògica i paremiològica, popular o culta, de ficció (sentimental, cavalleresca, pastoral, morisca, bizantina, picaresca, etc.) i de pensament (epístola, crònica, diàleg, assaig, oració, etc.) i la seva evolució al llarg dels dos períodes.
12. Reconèixer les modalitats teatrals: religiosa, pastoral, tràgica i la de l'anomenada Comèdia Nova.
13. "Reconèixer les sèries historicoliteràries des de la primerenca Edat Mitjana fins al final del segle XVII, de manera que es pugui establir una continuïtat entre els diversos gèneres literaris i la seva projecció; per exemple, la lírica tradicional a l'obra de Lope de Vega, o la contística medieval en Cervantes."
14. Saber fer treballs individualment o en grup aplicant els coneixements teòrics adquirits i enfrontant-se a nous reptes i realitats culturals.
15. Utilitzar les tècniques de la crítica textual, i de les seves disciplines afins: ecdòtica, història del llibre, paleografia i codicologia.

Continguts

TEMES

1. La lírica hispànica tradicional: les jarches romanandalusies, la poesia gallega portuguesa i la lírica castellana.
2. La èpica espanyola i les seves relíquies: el *Cantar de Mio Cid*
3. El Romancero: orígens, mètrica i classificació.
4. La prosa dels segles XIII i XIV (historiografia, exempla, miralls de prínceps): *El conde Lucanor* de Juan Manuel.
5. La poesia clerical i la trobadoresca: el *Libro de buen amor* de l'Arcipreste de Hita.
6. Prosa i poesia en el segle XV: Jorge Manrique.

Lectures obligatòries

Cantar de Mio Cid, ed. Alberto Montaner, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia 4 Cantar de Mio Cid, ed. Alberto Montaner, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores (Biblioteca Clásica), Barcelona, 2007; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2007.

Juan Ruiz, arcipreste de Hita, Libro de buen amor, ed. Alberto Blecua, Cátedra (Letras hispánicas), Madrid, 1992; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2001.

Don Juan Manuel, El conde Lucanor, ed. Guillermo Serés, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores (Biblioteca clásica), Barcelona, 2006; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2001; o bien ed. José Manuel Blecua, Castalia (Clásicos Castalia), Madrid, 19793. J

Jorge Manrique, Poesía, ed. Bienvenido Morros, Vicens Vives, Barcelona, 2005.

Diego de San Pedro, Carcel de amor, ed. Carmen Parrilla, Crítica (Biblioteca clásica), Barcelona, 1995; o bien ed. Keith Whinnom, Castalia (Clásicos Castalia), Madrid, 1972.

Antologia de textos literaris preparada pel professor.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i pràctiques	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Estudi personal i preparació de treballs i comentaris analítics	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

El temps d'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix, aproximadament, de la manera següent: Activitats dirigides (35%). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor, en què es combinarà l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de textos. Activitats supervisades (10%). Es tracta de tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi literària. Activitats autònomes (45%). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics, així com a la preparació de presentacions orals. Activitats d'Avaluació (10%). L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant proves escrites. Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat escrita sobre lectures obligatòries 1	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Activitat escrita sobre lectures obligatòries 2	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Examen teoricopràctic	40%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Avaluació continuada

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà mitjançant les següents notes parcials (s'indica, entre parèntesi, el seu valor a la nota final):

- 1) Activitat escrita sobre lectures obligatòries 1 (30%): L'activitat es realitzarà a classe.
- 2) Activitat escrita sobre lectures obligatòries 2 (30%): L'activitat es realitzarà a classe.
- 3) Examen teoricopràctic (40): Prova sobre el temari del curs.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Aquells actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats (còpia, ús no autoritzat de la IA, etc.) no són recuperables.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

La revisió de les proves es realitzarà en una entrevista prèviament convinguda amb el professor.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un 5 a la mitjana ponderada de les activitats d'avaluació.

Els estudiants que no assoleixin aquesta nota i que hagin estat avaluats prèviament d'un mínim de les dues terceres parts de l'assignatura, podran participar en la recuperació, sempre que hagin obtingut una nota mitjana mínima de 3,5. La nota obtinguda a la recuperació substituirà la qualificació aconseguida inicialment per al càlcul final de la mitjana ponderada.

L'estudiant rebrà la qualificació de no avaluable quan no hagi realitzat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Avaluació única

Els estudiants que s'hagin acollit a aquesta modalitat d'avaluació hauran de lliurar i realitzar les activitats avaluatives següents el dia que es determini al calendari d'avaluació que es farà públic durant la primera setmana del curs.

- 1) Activitat escrita sobre lectures obligatòries 1 (30%).
- 2) Activitat escrita sobre lectures obligatòries 2 (30%).
- 3) Examen teoricopràctic (40).

L'estudiant podrà fer la recuperació del curs en el cas d'haver realitzat les tres activitats i tenir una nota de conjunt igual o superior a 3,5. El resultat de la prova de recuperació substituirà la nota de l'aprova suspesa per calcular la nota final de l'assignatura.

Els estudiants Erasmus que demanin avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Bibliografia

Lectures obligatòries

Cantar de Mio Cid, ed. Alberto Montaner, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia 4 Cantar de Mio Cid, ed. Alberto Montaner, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores (Biblioteca Clásica), Barcelona, 2007; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2007.

Juan Ruiz, arcipreste de Hita, Libro de buen amor, ed. Alberto Blecua, Cátedra (Letras hispánicas), Madrid, 1992; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2001.

Don Juan Manuel, El conde Lucanor, ed. Guillermo Serés, Centro para la Edición de los Clásicos Españoles-Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores (Biblioteca clásica), Barcelona, 2006; o bien Crítica (Clásicos y modernos), Barcelona, 2001; o bien ed. José Manuel Blecua, Castalia (Clásicos Castalia), Madrid, 1979. J

Jorge Manrique, Poesía, ed. Bienvenido Morros, Vicens Vives, Barcelona, 2005.

Diego de San Pedro, Carcel de amor, ed. Carmen Parrilla, Crítica (Biblioteca clásica), Barcelona, 1995; o bien ed. Keith Whinnom, Castalia (Clásicos Castalia), Madrid, 1972.

Antologia de textos literaris preparada pel professor.

Bibliografia essencial

Maña Jesús Lacarra y Juan Manuel Cacho, Entre oralidad y escritura: la Edad Media, en José-Carlos Mainer (dir.), Historia de la literatura española, vol. 1, Crítica, Barcelona, 2012.

Francisco Rico (dir.), Historia y crítica de la literatura española, I, Alan Deyermond (ed.), Edad Media, Crítica, Barcelona, 1980; Primer suplemento, íbid., 1991.

Alberto Várvaro, Literatura románica de la Edad Media. Estructuras y formas, Ariel, Barcelona, 1983.

Alan Deyermond, Literatura medieval española, Ariel, Barcelona, 1973.

Altres referències d'interès

GianMario Anselmi (ed.), Mapas de la literatura europea y mediterránea, Crítica, Barcelona, 2002.

Erich Auerbach, Mimesis, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 1983.

Ernst Robert Curtius, Literatura europea y Edad Media latina, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 1999.

Peter Dronke, La lírica en la Edad Media, Ariel, 1995.

Otis H. Green, Espana y la tradicion occidental, Gredos, Madrid, 1969.

Erich Köhler, La aventura caballeresca, Sirmio, Barcelona, 1991.

Ramón Menéndez Pidal, Poesia juglaresca y juglares: origenes de las literaturas romanicas, Espasa-Calpe, Madrid, 1990.

Howard Patch, El otro mundo en la literatura medieval, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 1983.

Marfin de Riquer, Cantares de gesta franceses, Gredos, Barcelona, 2009.

Giuseppe Sergi, La idea de la Edad Media, Crítica, Barcelona, 2001.

Leo Spitzer, Estilo y estructura en la literatura espanola, Crítica, Barcelona, 1980.

Paul Zumthor, La letra y la voz de la literatura medieval, Cátedra, Madrid, 1989.

Programari

No és necessari cap programa específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt